

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การสำรวจสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตร
นาฏศิลป์ชั้นต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นต้น
วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ในด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน วิธีสอนและกิจกรรม
การเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูภาษาไทย
และนักเรียนระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร จำนวน 10 แห่ง ประชากรที่
เป็นผู้บริหารและครูภาษาไทย จะใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่ผู้บริหาร จำนวน 20 คน ครูภาษาไทย
จำนวน 42 คน และกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple
random sampling) ได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนทั้งสิ้น 478 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูภาษาไทย
และนักเรียน เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นต้น วิทยาลัย
นาฏศิลป์ กรมศิลปากร แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตร
นาฏศิลป์ชั้นต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)

แบ่งเป็น 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบปลายเปิด (Open end)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร และครูภาษาไทย จำนวน 10 คน นักเรียน จำนวน 20 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งข้อมูลทางไปรษณีย์ และบางส่วนเก็บรวบรวมด้วยตนเอง แบบสอบถามได้รับคืนจากผู้บริหาร 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90 จากครูภาษาไทย 38 คน คิดเป็นร้อยละ 90.47 จากนักเรียน 450 คน คิดเป็นร้อยละ 94.14

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเทศคณิต (Arithmetic mean)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนตอนที่ 3 นำเสนอในรูปความเรียงตามลำดับความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี ส่วนใหญ่มีตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานในช่วง 21 ปีขึ้นไป

ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี และมีตำแหน่ง
ครู - อาจารย์ภาษาไทย วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานในช่วง
21 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่สอนระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น ปีที่ 3 สอนวิชาภาษาไทย 11 - 15 คาบต่อ
สัปดาห์ และส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 13 - 15 ปี ศึกษาระดับนาฏศิลป์
ชั้นต้น ปีที่ 3 สาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ไทย ระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับดี มีความ
สามารถพิเศษ คือ ฟ้อนรำ วิชาสามัญที่ชอบเรียนตามลำดับคือ ภาษาไทย สังคม ภาษาอังกฤษ

2. สภาพการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทย

2.1 ด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน

การจัดบริการด้านการใช้หลักสูตร โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย
มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดบริการด้านการใช้หลักสูตร มีการปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณา
รายละเอียดพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย ในเรื่องการสนับสนุน
ให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาไทย มีการติดตามผลและประเมินผล
การใช้หลักสูตรภาษาไทยของครู และติดตามผลการนำแผนการสอนไปใช้ในการปฏิบัติจริง เพื่อปรับปรุง
แก้ไขให้ดีขึ้น

การศึกษาเอกสารหลักสูตรและนำเอกสารหลักสูตรไปใช้ โดยส่วนรวม
ผู้บริหารเห็นว่า การศึกษาเอกสารหลักสูตร และนำเอกสารหลักสูตรไปใช้ มีการปฏิบัติมาก แต่
ครูภาษาไทยเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การศึกษาเอกสารหลักสูตรและ
นำเอกสารหลักสูตรไปใช้ ที่ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก ได้แก่ การศึกษาและ
ใช้หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นต้น พุทธศักราช 2521

การจัดดำเนินการให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตรวิชาภาษาไทย
โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณา
รายละเอียดพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการส่งเสริม
ให้นักเรียนเล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะ เป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติ และเป็น
ปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความสามัคคีของประเทศไทย ฝึกฝนนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาได้โดยรู้ที่ เหมาะที่ควร
ตามวัยและศักยภาพของนักเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ทั้งในการศึกษาวิชาต่าง ๆ และในการดำเนินชีวิต
ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความใคร่รู้ ใคร่เรียน พอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการ
อ่านและการฟัง

การจัดดำเนินการด้านโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องกำหนดวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับของหลักสูตร กำหนดจำนวนคาบการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างเหมาะสม กำหนดจำนวนหน่วยการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างเหมาะสม ส่วนการจัดดำเนินการด้านโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทยที่ผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ได้แก่ จัดให้มีวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเลือก สำหรับนักเรียน

การจัดดำเนินการด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดดำเนินการด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย มีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการจัดให้เหมาะสมกับเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในแต่ละคาบ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียน เป็นประโยชน์ ต่อนักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตามสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบัน

การจัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียน โดยส่วนรวม ผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติ น้อย เมื่อพิจารณา รายละเอียดพบว่า ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่าการจัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียนที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ กำหนดหนังสือเรียนตามกลุ่มโรงเรียนที่สถานศึกษาสังกัด ส่วนการจัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียน ที่ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ได้แก่ อนุญาตให้นักเรียนใช้หนังสือเรียนนอกเหนือจากที่กรมวิชาการกำหนด สำหรับการจัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียน ที่ผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ได้แก่ จัดหาหนังสือเรียน พร้อมทั้งคู่มือครูไว้ให้ครูภาษาไทยทุกรายวิชา จัดหาวารสาร หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ้างอิง เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมแก่ครู จัดหาหนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านนอกเวลา และหนังสือที่ใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าแก่นักเรียน

การใช้หนังสือเรียนของครูภาษาไทย โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องใช้ หนังสือเรียนประกอบการเรียน ใช้หนังสือเรียนประกอบการสอนทุกครั้ง ส่งเสริมให้นักเรียนเห็น ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือเรียน

2.2 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดดำเนินการด้านการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอน และปัจจัยที่เอื้อต่อ

การเรียนการสอน โดยส่วนรวมผู้บริหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทย เห็นว่ามีการปฏิบัติ น้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นว่าการจัดดำเนินการด้านการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอน และปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติมากได้แก่ จัดครู เข้าสอนในระดับชั้นต่าง ๆ โดยพิจารณาความรู้ความสามารถของครู และจัดแบ่งจำนวนคาบเวลาสอนของครูอย่างเหมาะสม ส่วนการจัดดำเนินการด้านการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอน และปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นว่ามีการปฏิบัติ น้อย ได้แก่ จัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นในการสอนสำหรับครูไว้ อย่างเพียงพอ

การจัดดำเนินการด้านการสอนและการเตรียมการสอนของครูภาษาไทย

โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการสอนตามจุดประสงค์ของหลักสูตร กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียน บอกจุดประสงค์การเรียนรู้และขอบข่ายของรายวิชาให้นักเรียนทราบก่อน เริ่มเรียนทุกครั้ง ส่วนการดำเนินการที่ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นว่ามีการปฏิบัติ น้อย ได้แก่ มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน

การใช้เทคนิคและวิธีสอนของครูภาษาไทย โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การใช้เทคนิคและวิธีสอนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติ น้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่าการใช้เทคนิคและวิธีสอนของครูภาษาไทยที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ การบรรยายโดยครูอธิบายแล้วสรุปประเด็นสำคัญให้นักเรียนฟัง การค้นคว้ารายบุคคล โดยมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เป็นรายบุคคล และการแบ่งกลุ่มค้นคว้าโดยมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เป็นกลุ่ม

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทย โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยและนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติ น้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ ฝึกการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรอง ทำนองเสนาะ ฝึกการอ่านในใจ อ่านจับใจความสำคัญ ฝึกการเขียน เช่น เรียงความ บทความ บันทึกประจำวัน คำขวัญ งานประพันธ์ร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นต้น ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยและนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติ น้อย ได้แก่ แสดงละคร บทบาทสมมติ หรือสถานการณ์จำลอง

2.3 ด้านการใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่าการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทยที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ การใช้ชอล์กและกระดานดำ การใช้หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ เอกสารประกอบการสอน หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ การใช้รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด และภาพฉีก ส่วนการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ บทเพลง เกมประกอบการสอน บ้ายนิเทศ แผ่นป้ายสำลี และเทปบันทึกเสียง สำหรับการใช้อุปกรณ์การสอนของครูภาษาไทยที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่ามีปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การจัดหาสื่อการสอนของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่ามีการปฏิบัติน้อย ในเรื่องการผลิตใช้ร่วมกันกับครูในหมวดภาษาไทย และมอบหมายให้นักเรียนช่วยผลิต ส่วนการจัดหาสื่อการสอนของครูภาษาไทยที่ผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติน้อย ได้แก่ จัดซื้อด้วยเงินบำรุงการศึกษา และการจัดหาสื่อการสอนของครูภาษาไทยที่ผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติน้อย แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติมาก ได้แก่ ผลิตขึ้นใช้เอง

การจัดดำเนินการด้านการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติน้อย แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้บริหารเห็นว่าการจัดดำเนินการด้านการใช้สื่อการสอนของครูที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน สนับสนุนให้ครูนำวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการสอน แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติน้อย และน้อยที่สุด

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีการปฏิบัติน้อยในเรื่องการจัดตั้งชุมนุม เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมวรรณศิลป์

ชุมชนวาทศิลป์ เป็นต้น ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผู้บริหาร เห็นว่า มีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทย เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ จัดสรรงบประมาณในการจัด กิจกรรมให้เพียงพอเพียง

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย ที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ จัดงานนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ จัดงานสัปดาห์วรรณคดี งานกี และ นักเขียนสำคัญ ๆ จัดการประกวดอ่านทำนองเสนาะ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง ส่วนการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ จัดประกวดเล่าเรื่อง เล่าประสบการณ์ จัดทำสมุดภาพจากวรรณคดี จัดรายการแข่งขันตอบปัญหา ภาษาไทย จัดแสดงผลงานทางวิชาการภาษาไทยของนักเรียน

การจัดดำเนินการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย เมื่อพิจารณา รายละเอียดพบว่า ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่าการจัดดำเนินการด้านกิจกรรมเสริม หลักสูตรของครูภาษาไทยที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและดำเนินการ ร่วมกัน ส่วนการดำเนินการที่มีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ ครูวางแผนให้นักเรียนเป็นผู้จัดกิจกรรม ครูเป็นผู้วางแผนและดำเนินการเอง และนักเรียนวางแผนและดำเนินงานในความดูแลของอาจารย์ ที่ปรึกษา

2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผลของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการวัดผล โดยใช้จุดประสงค์การเรียนรู้ ของแต่ละรายวิชาเป็นหลัก กำหนดเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ และกำหนดระดับคะแนนในรายวิชาที่สอนไว้อย่าง เหมาะสม ใช้เครื่องมือวัดผลและวิธีการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ แจกจำนวนครั้งของการสอบ จำนวนชิ้นงานที่มอบหมาย และเกณฑ์ในการวัดผลงานให้นักเรียนทราบ

การนำวิธีการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในสถานศึกษาของครูภาษาไทย โดยส่วนรวม ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่ามีการปฏิบัติมากในเรื่องการสอบข้อเขียนทั้งปรนัยและอัตนัย การตรวจงานที่มอบหมาย การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ส่วนการนำวิธีการวัดผลและประเมินผลไปใช้ ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล การใช้แบบสอบถามเพื่อให้นักเรียนประเมินผลการเรียนของตนเอง

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน

3.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

ด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน

ปัญหาด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ผู้บริหารเห็นว่า หลักสูตรขาดความชัดเจน นำมาปฏิบัติได้ยาก เนื้อหาของหลักสูตรยังปรับเข้ากับสภาพของวิทยาลัยแต่ละแห่งได้น้อย ครูยังไม่เข้าใจวิธีการนำหลักสูตรไปใช้ ขาดหนังสือคู่มือครู หนังสือเรียนสำหรับให้บริการแก่ครูและนักเรียน

ข้อเสนอแนะด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ผู้บริหารเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตรควรปรับปรุงให้เข้ากับสภาพของวิทยาลัยแต่ละแห่งและจัดหลักสูตรเฉพาะเป็นพิเศษ ควรมีการอบรมสัมมนาการใช้หลักสูตรภาษาไทย เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครู เพิ่มงบประมาณจัดซื้อหนังสือของวิทยาลัย

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นว่า ครูยังใช้วิธีสอนแบบเก่า เน้นการบรรยายแบบเดียว การสอนมีหลายวิธี แต่ครูไม่ได้นำมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีน้อย

ข้อเสนอแนะด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นว่า ควรส่งครูไปอบรมสัมมนาทางวิชาการ เกี่ยวกับการสอนเป็นประจำทุกปี พัฒนาวิธีสอนของครูให้ทันสมัย และให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมมากขึ้น

ด้านการใช้สื่อการสอน

ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน ผู้บริหารเห็นว่า ครูไม่ค่อยใช้สื่อการสอน สื่อการสอนมีน้อยไม่เพียงพอ วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์

ข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอน ผู้บริหารเห็นว่า ควรพยายามส่งเสริมให้ครู เข้าใจวิธีการใช้สื่อ และ เห็นประโยชน์ของสื่อชนิดต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ และให้นักเรียนร่วมผลิตด้วย ครูควรพยายามจัดสร้างสื่อขึ้นใช้เอง

ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ผู้บริหารเห็นว่า ครูบางท่านยังไม่เข้าใจประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูขาดความรู้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ผู้บริหารเห็นว่าควรส่งเสริมให้ครู เข้าใจถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และจัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรแก่ครู

ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารเห็นว่า นักเรียนติด 0 และ ร มาก รายละเอียด จุดประสงค์ และทิศทางการประเมินผล ยังไม่ชัดเจนพอ และครูใช้วิธีการวัดผลแบบซ้ำ ๆ ไม่มีการพัฒนา

ข้อเสนอแนะด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารเห็นว่า ควรให้ครูพยายามกวดขันนักเรียนให้เข้าใจและ เห็นคุณค่าของการเรียน ปรับปรุงระเบียบการวัดผล และพัฒนาวิธีการวัดผลและประเมินผลของครู

3.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูภาษาไทย

ด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน

ปัญหาด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรยังไม่เหมาะสม หลักสูตรและหนังสือเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพของวิทยาลัยแต่ละท้องถิ่น ขาดคู่มือการสอนของครู และหนังสืออ่านประกอบมีไม่เพียงพอกับความต้องการของครู นักเรียนไม่ค่อยมีหนังสือเรียน

ข้อเสนอแนะด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ครูภาษาไทยเห็นว่า ควรปรับปรุงหลักสูตร ควรมีคู่มือการสอนที่เป็นแบบฉบับมาตรฐานสำหรับวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง เพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือคู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ สำหรับครูและนักเรียน

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ครูภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยไม่ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาวิธีสอนที่ทันสมัย ยังไม่มีการนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้มากนัก

ข้อเสนอแนะด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ครูภาษาไทยเห็นว่า ควรมีการอบรมด้านวิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครูภาษาไทย ควรจัดให้ครูภาษาไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง มีโอกาสอบรม สัมมนา เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยร่วมกัน

ด้านการใช้สื่อการสอน

ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน ครูภาษาไทยเห็นว่า สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนมีน้อย ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนน้อย ครูไม่ค่อยได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีผลิตสื่อใหม่ ๆ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในการผลิตสื่อที่ดีโดยตรง

ข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอน ครูภาษาไทยเห็นว่า ครูต้องพยายามผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง วิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณในการจัดทำหรือจัดซื้อสื่อการสอนเพิ่มขึ้น เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญในการผลิตและการใช้สื่อการสอนมาอบรมให้ความรู้แก่ครู

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูภาษาไทยเห็นว่า ได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อยมาก ต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัวในการจัดกิจกรรม เป็นส่วนมาก ไม่ค่อยมีโอกาสในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูภาษาไทยเห็นว่าควรเพิ่มเวลาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น ดัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นออก พยายามชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น และวิทยาลัยควรสนับสนุนด้านงบประมาณให้มากขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ครูภาษาไทยเห็นว่า การวัดผลส่วนใหญ่ไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนจำนวนมากสอบไม่ผ่าน แม้ให้สอบซ่อมเสริม สอบแก้ตัว

ก็ยังไม่เตรียมตัวมาสอบ

ข้อเสนอแนะด้านการวัดและประเมินผล ครูภาษาไทยเห็นว่า ควรมีคลังข้อสอบ หรือธนาคารข้อสอบ เพื่อใช้ข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว เป็นแนวทางให้กับครูในการจัดทำข้อสอบ

3.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียน

ด้านการใช้หนังสือเรียน

ปัญหาด้านการใช้หนังสือเรียน นักเรียนเห็นว่า ขาดแคลนหนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือที่ใช้สำหรับค้นคว้าทำรายงานมีน้อยมาก นักเรียนไม่ค่อยนำหนังสือเรียนมา และไม่มีหนังสือแบบฝึกหัด

ข้อเสนอแนะด้านการใช้หนังสือเรียน นักเรียนเห็นว่า ควรจัดให้มีหนังสืออ่านนอกเวลาเพิ่มมากขึ้น ห้องสมุดควรจัดหาหนังสืออ่านประกอบให้มากขึ้น วิทยาลัยควรจัดบริการให้ยืมหนังสือเรียน

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเห็นว่า ครูมักจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายอย่างเดียว ไม่ค่อยเปลี่ยนวิธีสอน ครูสอนเร็วเกินไป และอธิบายไม่ชัดเจน นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเห็นว่า ครูควรนำวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ ควรมีกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนผ่อนคลายความตึงเครียด เกิดความสนุกสนาน นำสื่อการสอนต่าง ๆ มาใช้ประกอบการสอน

ด้านการใช้สื่อการสอน

ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน นักเรียนเห็นว่า สื่อการสอนมีน้อย ครูไม่ค่อยใช้สื่อการสอน ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ในการสอน

ข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอน นักเรียนเห็นว่า อยากให้ครูใช้สื่อการสอนประกอบการสอนให้มาก ๆ วิทยาลัยควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย กิจกรรมชมรมหรือชุมนุมภาษาไทยมีน้อย นักเรียนไม่ค่อยได้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และงบประมาณการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย

ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น จัดตั้งกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ ให้มากขึ้น อยากรให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาก ๆ และควรเพิ่มงบประมาณ

ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนเห็นว่า ข้อสอบยาก ครูไม่ค่อยบอกคะแนนให้ทราบ และมีการสอบวัดผลน้อย

ข้อเสนอแนะด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนเห็นว่า อยากรให้ข้อสอบไม่ยากเกินไป ข้อสอบควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ควรบอกคะแนนให้นักเรียนทราบทุกครั้ง ควรสอบวัดผลทุกครั้งที่จบบทเรียน และครูควรใช้วิธีสอบวัดผลหลาย ๆ วิธี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน

การจัดบริการด้านการใช้หลักสูตร ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดบริการด้านการใช้หลักสูตร มีการปฏิบัติน้อย ในเรื่องการสอนให้นักเรียนเข้าร่วมประชุมอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาไทย การติดตามผลและประเมินผล การใช้หลักสูตรภาษาไทยของครู การจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทำแผนการสอนร่วมกัน การติดตามผลการนำแผนการสอนไปใช้ในการปฏิบัติจริง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น การเชิญวิทยากรมาบรรยายและแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การทำแผนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ จรรย์ เกษมสายชนม์ (2530: 89) และ นฤมล สนั่นเครื่อง (2532: 116) ที่พบว่า การนำหลักสูตรไปใช้มีการจัดน้อยในด้านสนับสนุนให้ครูภาษาไทย เข้ารับการอบรมและดูงาน หรือการประชุมสัมมนา การประชุมปฏิบัติการร่วมกันก่อนเปิดภาคเรียน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ซึ่งการที่วิทยาลัยนาฏศิลป์มีการจัดบริการด้าน

การใช้หลักสูตร อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณในการสนับสนุน ซึ่งถ้าวิทยาลัยนาฏศิลป์มีการจัดเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น ก็จะช่วยให้อาจารย์ชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรดียิ่งขึ้น

การศึกษา เอกสารหลักสูตรและนำเอกสารหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นแตกต่างกัน คือ ผู้บริหารเห็นว่า การศึกษา เอกสารหลักสูตรและนำเอกสารหลักสูตรไปใช้ มีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทย เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรพร อวัชวิเชียร (2531: 230) ที่พบว่า ครูอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรในทุกด้านน้อยมาก ซึ่งค่อนข้างจะแตกต่างกับผู้บริหาร ซึ่งเห็นว่าได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในทุกด้านอย่างครบถ้วนค่อนข้างมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็น เพราะผู้บริหารคิดว่า ได้จัดให้มากแล้ว แต่ครูมีความต้องการมาก จึงเห็นว่ามีน้อยไม่เพียงพอ และถ้าวิทยาลัยนาฏศิลป์ จัดบริการด้านนี้ให้มากขึ้น ครูภาษาไทยก็จะมีโอกาสได้ศึกษา เอกสารหลักสูตรและนำเอกสารหลักสูตรไปใช้ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

การจัดดำเนินการให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องส่งเสริมให้นักเรียนเล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะ เป็น เครื่องมือสื่อสารของประเทศไทย และเป็นปัจจัยทะนุบำรุงความสามัคคีของประเทศไทย ฝึกฝนนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาได้โดยรู้ที่ เหมาะที่ควรตามวัยและศักยภาพของนักเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ทั้งในการศึกษาวิชาต่าง ๆ และในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความใคร่รู้ใคร่เรียน พอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านและการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: 98) จิรภา ลิ้มป์เลิศเสถียร (2528: 96) และ จรัญ เกษมสายชนม์ (2530: 89) ที่พบว่า ครูภาษาไทยมีการดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยมากทุกข้อ คือ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ และเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะ เป็น เครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ ทั้งนี้ อาจ เนื่องจากครูภาษาไทย เข้าใจจุดประสงค์และความสำคัญของหลักสูตร จึงสามารถดำเนินการให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย เป็นอย่างดี

การจัดดำเนินการด้านโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องกำหนดวิชาภาษาไทย เป็นวิชาบังคับของหลักสูตร

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523: 54) สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: 61) และ อีระนุช ทีปะปาล (2530: 67) ที่พบว่า การกำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับ เหมาะสมมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการ ศึกษา จึงถูกกำหนดให้เป็นวิชาบังคับของหลักสูตร และวิทยาลัยนาฏศิลป์ก็ได้กำหนดให้วิชาภาษาไทย เป็นวิชาบังคับพื้นฐานของหลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้น

การจัดดำเนินการด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็น สอดคล้องกันว่า การจัดดำเนินการด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทยมีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการจัดให้ เหมาะสมกับ เวลา เรียนที่กำหนดไว้ในแต่ละคาบ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของ นักเรียน เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามสภาพความเป็นจริงในสังคม ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชน้อย สลธิ์อังกูร (2523: 99) ที่พบว่า เนื้อหาราย วิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกที่จัดให้เรียน มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน ซึ่งแสดงว่าการกำหนดเนื้อหาวิชาภาษาไทยตามหลักสูตร มีความเหมาะสมดีแล้ว และสอดคล้องกับ หลักจิตวิทยาการ เรียนรู้ที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียน เข้าใจ เนื้อหาวิชาภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น

การจัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียน ผู้บริหารเห็นว่า การจัดบริการด้านการใช้ หนังสือเรียน มีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย ซึ่งการที่ผู้บริหารมีความเห็นแตกต่างจากครูภาษาไทยและนักเรียน ก็เพราะผู้บริหารเห็นว่าได้มีการ จัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียนมากพอแล้ว แต่ครูภาษาไทยและนักเรียนซึ่งเป็นผู้ใช้หนังสือเรียน โดยตรง ยังมีความต้องการให้มีการจัดบริการด้านการใช้หนังสือเรียนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530: 89) ที่พบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่ามีการจัดด้านหนังสือ เรียนของ โรงเรียนน้อย

การใช้หนังสือเรียนของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความ เห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องใช้หนังสือเรียนประกอบการ เรียน ใช้หนังสือเรียนประกอบการสอนทุกครั้ง ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ ของหนังสือเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ วัฒนานนท์ (2528: 56) ภาวีทา หาญวัฒนกุล (2530: 123) และ สุมาลี เถียรทอง (2531: 151) ที่พบว่า ครูใช้หนังสือ ประกอบการสอนมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูภาษาไทยใช้หนังสือเรียนเป็นแนวทางกำหนดเนื้อหาและ

ขอบเขตของการสอน จึงส่งเสริมให้นักเรียนใช้หนังสือเรียนประกอบการเรียน เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และสำหรับวิทยาลัยนาฏศิลป์ก็ได้กำหนดให้นักเรียนใช้หนังสือเรียนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ด้วย

2. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดดำเนินการด้านการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอน และปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทย เห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ที่เป็นดั่งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหาร เห็นว่า ได้มีการ ดำเนินการ ด้านการ เตรียมบุคลากร ครูผู้สอน และปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์อย่าง เต็มที่ แล้ว แต่ครูภาษาไทย ต้องการให้ จัดเพิ่ม ขึ้น ซึ่งถ้าทั้งสองฝ่าย ได้มีการ ประึกษา และ ร่วมมือ กัน ก็ จะ ช่วย ให้ สามารถ ดำเนินการ ด้านการ เตรียมบุคลากร ครูผู้สอน ได้ ดี ยิ่ง ขึ้น สำหรับ การ จัด ดำเนินการ ที่ ทั้ง ผู้บริหาร และ ครูภาษาไทย เห็นว่ามี การปฏิบัติ มาก คือ จัดครู เข้าสอน ใน ระดับ ชั้น ต่าง ๆ โดย พิจารณา ตาม ความรู้ ความสามารถ ของครู จัดแบ่ง จำนวน คาบ เวลา สอน ของครู อย่าง เหมาะสม ซึ่ง สอดคล้อง กับ งาน วิจัย ของ จิรภา ลิ้มป์ เลิศ เสถียร (2528 : 95) ที่ พบ ว่า มี การ ดำเนินการ ด้านการ เตรียมบุคลากร อยู่ ใน ระดับ มาก คือ การ เฉลี่ย ชั่วโมง สอน ให้ แก่ ครู ภาษาไทย แต่ละ คน อย่าง เหมาะสม จัดครู เข้าสอน ใน ระดับ ชั้น ต่าง ๆ โดย พิจารณา ตาม ความรู้ ความสามารถ และ ความ สม่ั คร ใจ ของ ครู

การจัดดำเนินการด้านการสอนและการเตรียมการสอนของครูภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่อง การสอน ตาม จุด ประสงค์ ของ หลักสูตร กำหนด จุด ประสงค์ การ เรียนรู้ ให้ เหมาะสม กับ ระดับ ความสามารถ และ ประสพ การณ์ ของ นักเรียน บอก จุด ประสงค์ การ เรียนรู้ และ ขอบ ข่าย ของ ราย วิชา ให้ นักเรียน ทราบ ก่อน เริ่ม เรียน ทุก ครั้ง ซึ่ง สอดคล้อง กับ งาน วิจัย ของ จริญญา เกษม สาย ชนม์ (2530 : 90) ที่ พบ ว่า ครู ภาษาไทย เห็น ว่า มี การ จัด การ เรียน การ สอน มาก ทุก ข้อ ใน เรื่อง แจ้ง จุด ประสงค์ การ เรียน ให้ นักเรียน ทราบ ทุก ครั้ง ซึ่ง แสดง ว่า การ สอน ตาม จุด ประสงค์ และ แจ้ง จุด ประสงค์ ให้ นักเรียน ทราบ เป็น สิ่ง ที่ ครู ทุก คน ควร ปฏิบัติ เพื่อให้ การ เรียน การ สอน บรรลุ ตาม วัตถุประสงค์ และ ครอบคลุม วัตถุประสงค์ ของ หลักสูตร วิชา ภาษาไทย ของ หลักสูตร นาฏศิลป์ ชั้น ดัน ที่ กำหนด ไว้

การใช้เทคนิคและวิธีสอนของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติ น้อย ซึ่ง สอดคล้อง กับ ผลการวิจัย ของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 127) และ อีระนุช ทีปะปาล (2530 : 67) ที่ พบ ว่า ครู ภาษาไทย นำ วิธี สอน แบบ ต่าง ๆ

มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยน้อย สำหรับการใช้นวัตกรรมและวิธีสอนที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่า มีการปฏิบัติมาก คือ การบรรยายโดยครูอธิบายแล้วสรุปประเด็นสำคัญให้นักเรียนฟัง การค้นคว้ารายบุคคลโดยมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เป็นรายบุคคล การแบ่งกลุ่มค้นคว้าโดยมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529: 127) วิไลลักษณ์ วณวานนท์ (2529: 58) และ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530: 90) ที่พบว่า วิธีสอนที่นำมาใช้มากที่สุดคือ วิธีการบรรยาย การแบ่งกลุ่มค้นคว้า ซึ่งอาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้ในเรื่องการใช้นวัตกรรมและวิธีสอนแบบใหม่ ๆ และยังคงชอบใช้วิธีสอนแบบบรรยาย จึงจะเลยที่จะนำวิธีสอนแบบอื่น ๆ มาใช้ ในด้านนี้ ถ้าครูภาษาไทยได้รับการอบรมด้วยวิธีการสอนและนำเทคนิควิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้ ก็จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก คือ ฝึกการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ร้อยกรอง ทำนองเสนาะ ฝึกการอ่านในใจ อ่านจับใจความสำคัญ ฝึกการเขียน เช่น เรียงความ บทความ บันทึกประจำวัน คำขวัญ งานประพันธ์ร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530: 90) ที่พบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยมากในข้อ กิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน เช่น เขียนข่าว เขียนร้อยกรอง บทความ เรียงความ จดหมาย ซึ่งแสดงว่า ครูภาษาไทยยังให้ความสำคัญกับทักษะการเขียนมาก กิจกรรมการสอนส่วนใหญ่จึงเน้นในเรื่องทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญ

3. ด้านการใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523: 78) ประสม นนทสุวรรณ (2524: 119) และ อีระนุช ทีปะपाल (2530: 68) ที่พบว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อการสอนน้อย สำหรับการใช้นวัตกรรมของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก คือ การใช้ชอล์กและกระดานดำ การใช้หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ เอกสารประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชรินทร์ พ้ารัมย์ (2522: 67) ที่พบว่า สื่อการสอนที่ใช้มากที่สุด คือ กระดานดำ หนังสืออ้างอิงประกอบบทเรียน

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ว่าเทคโนโลยีทางการศึกษา และการใช้สื่อการสอนแบบใหม่ ๆ จะพัฒนาขึ้น แต่ครูภาษาไทยยังไม่ค่อยนิยมนำสื่อการสอนต่าง ๆ มาใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางวิทยาลัยไม่ได้จัดบริการด้านนี้มากเท่าที่ควร และสื่อการสอนบางประเภทอาจจะหายาก ไม่สะดวกในการนำมาใช้ และทางวิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดซื้อ

การจัดหาสื่อการสอนของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร และครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย ซึ่งผู้บริหารเห็นว่า ที่เป็นดังนี้ เพราะขาดงบประมาณในการจัดทำ และซื้อสื่อการสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชรินทร์ พันธ์ขาว (2522: 67) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ครูผู้สอนพบมากที่สุด คือ การขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนสำหรับการจัดหาสื่อการสอนที่ผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติน้อย คือจัดซื้อด้วยเงินบำรุงการศึกษา ส่วนการจัดหาสื่อการสอนที่ผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติน้อย แต่ครูภาษาไทยเห็นว่า มีการปฏิบัติมาก คือ ผลิตขึ้นใช้เอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลีรือภา ขำเลิศ (2529: 94) ที่พบว่า วิธีการจัดหาสื่อการสอนที่ใช้มากที่สุดคือ อาจารย์เป็นผู้ผลิตหรือผู้จัดหา ซึ่งอาจเป็นเพราะยังขาดงบประมาณ และการสนับสนุนในการจัดหาสื่อการสอนน้อยมาก ความจริงแล้วยุคนี้เป็นยุคเทคโนโลยี ครูควรจะได้ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย ช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

การจดดำเนินการด้านการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย ผู้บริหารเห็นว่า การจดดำเนินการด้านการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย มีการปฏิบัติน้อย แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีระนุช ทิปะปาล (2530: 68) ที่พบว่า มีการปฏิบัติน้อย สำหรับการจดดำเนินการด้านการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทยเห็นว่ามีปฏิบัติน้อย และน้อยที่สุด คือ จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน สนับสนุนให้ครูนำวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล สนั่นเครื่อง (2532: 117) ที่พบว่า การผลิตสื่อขึ้นเอง โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นมีน้อย ซึ่งแสดงว่า ครูภาษาไทยยังไม่รู้จักนำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ดัดแปลง และผลิต เป็นสื่อการสอน ซึ่งถ้าวิทยาลัยให้การสนับสนุนให้ครูรู้จักนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสื่อการสอน ก็จะช่วยทำให้สามารถผลิตสื่อการสอนได้อย่างสะดวกและประหยัดด้วย

4. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย ในด้านการจัดตั้งกิจกรรมชุมนุม เช่น ชุมนุมภาษาไทย

ชุมนุมวรรณศิลป์ ชุมนุมวาทศิลป์ เป็นต้น ที่เป็นดังนี้ อาจเนื่องจากขาดงบประมาณ เวลา และสถานที่ในการจัด ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผู้บริหาร เห็นว่า มีการปฏิบัติมาก แต่ครูภาษาไทย เห็นว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้อย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูลี ชัชวาลกิจ (2526 : 67) ที่พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรม คือ เวลา สถานที่ อุปกรณ์ และงบประมาณ

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 129) และ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530 : 92) ที่พบว่า มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทยที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก คือ จัดงานนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ จัดงานสัปดาห์วรรณคดี งานวันกวี และนักเขียนสำคัญ ๆ จัดการประกวดอ่านทำนองเสนาะ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529 : 129) และ เขาว์ สุรินทร์ (2531 : 103) ที่พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูภาษาไทย เห็นว่า มีการปฏิบัติมาก คือ จัดกิจกรรมสำคัญในวรรณคดี ซึ่งอาจเป็นเพราะครูภาษาไทยมีความถนัดทางด้านวรรณคดี และเป็นกิจกรรมที่จัดได้ง่าย และยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวรรณคดีซึ่งเป็นมรดกของไทย และตระหนักถึงความสำคัญของวรรณคดีไทยมากยิ่งขึ้น

การจัดดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อย สำหรับการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก คือ ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและดำเนินการร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมลักษณ์ สุธอม (2521 : 93) และ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530 : 93) ที่พบว่า ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและดำเนินงานจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นอย่างดี จึงยึดหลักการใช้ความร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเกิดทักษะในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผลของครูภาษาไทยทั้งผู้บริหาร และครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการวัดผลโดย

ใช้จุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาเป็นหลัก กำหนดเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ และกำหนดระดับคะแนนในรายวิชาที่สอนไว้อย่างเหมาะสม ใช้เครื่องมือวัดผลและวิธีการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ แจกจำนวนครั้งของการสอบ จำนวนชิ้นงานที่มอบหมาย และเกณฑ์ในการวัดผลงานให้นักเรียนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภา ลิ้มป์เลิศเสถียร (2528: 95) และ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530: 91) ที่พบว่า มีการจัดมากในข้อ แจกให้นักเรียนทราบจำนวนครั้งของการสอบ จำนวนชิ้นงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งแสดงว่าครูภาษาไทยมีการปฏิบัติตามระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างเคร่งครัด และได้แจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

การนำวิธีการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในสถานศึกษาของครูภาษาไทย ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมาก ในเรื่องการสอบข้อเขียน ทั้งแบบปรนัยและอัตนัย การตรวจงานที่มอบหมาย การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภา ลิ้มป์เลิศเสถียร (2528: 95) และ สิรวิภา ขำเลิศ (2529: 86) ที่พบว่า วิธีการวัดผลและประเมินผลที่ครูภาษาไทยนำมาใช้ในระดั้มาก คือ การสอบข้อเขียน ทั้งแบบปรนัย และอัตนัย สำหรับการนำวิธีการวัดผลและประเมินผลของครูภาษาไทย ที่ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย คือ การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล การใช้แบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา เกษมสายชนม์ (2530: 92) ที่พบว่า มีการใช้แบบสอบถามในการประเมินผลน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะครูภาษาไทยมีความคุ้นเคยกับการวัดผลและประเมินผล โดยใช้วิธีการสอบข้อเขียนทั้งแบบปรนัยและอัตนัย เพราะเป็นวิธีการที่สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติ มากกว่าการวัดและประเมินผลแบบอื่น ๆ จึงละเลยการนำวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบอื่น ๆ มาใช้ โดยเฉพาะการใช้แบบสอบถาม ซึ่งไม่ค่อยนิยมนำมาใช้ในการประเมินผล

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมศิลปากร

1. ควรจัดอบรมสัมมนาครูภาษาไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผล

2. ควรจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ เทคนิควิธีสอนวิชาภาษาไทยในรูปแบบ เอกสารทางวิชาการให้แก่ครูภาษาไทยในสังกัดกรมศิลปากรอย่างทั่วถึง

3. ควรจัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการ เพื่อให้บริการทางด้านการเรียนการสอนแก่ครูภาษาไทย และครูในหมวดวิชาสามัญอื่น ๆ

4. ควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมด้านวิชาการแก่วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดกรมศิลปากร

1. ควรเปิดโอกาสให้ครูภาษาไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งได้เข้ารับการอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทยร่วมกัน

2. ควรให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ สำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ และการผลิตสื่อการสอน

3. ควรสนับสนุนให้จัดห้องภาษาไทยชั้นโดยเฉพาะ

4. ควรให้ความสำคัญต่อวิชาภาษาไทย และส่งเสริมสนับสนุน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาไทย

1. ควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

2. ควรเลือกวิธีสอนที่จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยน่าสนใจยิ่งขึ้น

3. ควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนและใช้สื่อการสอนให้มากยิ่งขึ้น

4. ควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทย

5. ควรหาโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรนาฏศิลป์ในระดับอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนนาฏศิลป์

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางศิลปะ กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนนาฏศิลป์